

Tapelsäsen-Lindöviken-Heimlaxin ja Karkalin nivelkärsäiskartoitukset 2018

CoastNet-LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

Teemu Rintala

Rhabdomiris striatellus tammikauluslute

JOHDANTO JA MENETELMÄT

Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

Kartoitukset liittyvät Metsähallituksessa 2018 alkaneeseen CoastNet LIFE-hankeeseen. Hankkeessa tehdään ennallistamis- ja luonnonhoitotoita 31 kohteella Rannikko-LIFE parantaa rannikon ja saariston Natura 2000 -luonnonsuojelualueiden tilaa. Tavoitteena on luoda toimiva elinympäristöjen verkosto. Kohteina ovat etenkin rannikolle tyypilliset, avoimet ja puoliavoimet ympäristöt. Lajistokartoituksilla pyritään saamaan mahdollisimman hyvä kuva hankekohteiden lajistosta, jotta hoitotoimet kyetään suunnittelemaan ja toteuttamaan tarkoituksenmukaisesti. Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet-LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään Natura2000-alueiden ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kirjoittajat ovat yksin vastuussa tämän raportin sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.

Kartoituskohteet ja -menetelmät

1. Tapelsåsen-Lindövikens-Heimplax (LajiGis Kohde ID:451206)

Tapelsåsen-Lindövikens-Heimplax Natura-alue sijaitsee Raaseporin kunnassa ja on pinta-alaltaan 516 hehtaaria. Kartoituskohteelta (kartta 1) kerättiin kartoituskohteen länsiosan Framnäsin suojelualueella, jossa on arvokkaita pähkinä-tammilehtoja sekä tervaleppä- ja saniaislehtoja sekä avoimia niittyjä. Framnäsiin tehtiin kaksi erillistä kartoituskertaa (12.6.2018 ja 1.8.2018). Kartoitusolosuhteet olivat kesällä 2018 poikkeukselliset. Pitkään jatkunut kuivuus vaikutti molemmilla kartoituskerroilla merkittävästi kartoitustulokseen, havaittuihin laji- ja yksilömääriin. Kartoitusmenetelmänä käytettiin kenttäkerrokseen kasvillisuuteen kohdistettua haavipyyntiä. Näytteet talletettiin ja etiketöitiin maastossa ja aineisto määritettiin myöhemmin. Kohteelta määritettiin myös kovakuoriaiskartoitusten yhteydessä pyydysaineistoista tallennetut luteet. Pyydysten sijainnit kartoituskohteilla raportoidaan kovakuoriaiskartoitusten yhteydessä. Kartoittajana ja aineiston määrittäjänä toimi Metsähallituksen suojelubiologi Teemu Rintala.

Kartta 1. Ludekartoitusten (aktiivipyynti) sijainti Tapelsåsen-Lindövik-Heimlaxin Natura-alueella.

2. Karkali (LajiGis Kohde ID:451208)

Karkali, Suuriniemi ja Mailan alueet sijaitsevat Lohjan kunnassa ja Natura-alue on pinta-alaltaan 120 hehtaaria. Karttoituskohteelta (kartta 2) kerättiin näytteitä kartoituskohteen suojelualueella, jossa on arvokkaita pähkinä- ja tervaleppälehtoja sekä avoimia niittyjä. Karkaliin tehtiin kaksi erillistä kartoituskertaa (12.6.2018 ja 1.8.2018). Kartoitusolosuhteet olivat kesällä 2018 poikkeukselliset. Pitkään jatkunut kuivuus vaikutti molemmilla kartoituskerroilla merkittävästi kartoitustulokseen sekä havaittuihin laji- ja yksilömääriin. Kartoitusmenetelmänä käytettiin kenttäkerrokseen kasvillisuuteen kohdistettua haavipynttiä. Näytteet talletettiin ja etiketoitiin maastossa ja aineisto määritettiin myöhemmin. Kohteelta määritettiin myös kovakuoriaiskartoitusten yhteydessä pyydysaineistoista tallennetut luteet. Pyydysten sijainnit kartoituskohteilla raportoidaan kovakuoriaiskartoitusten yhteydessä. Kartoittajana ja aineiston määrittäjänä toimi Metsähallituksen suojelubiologi Teemu Rintala.

Kartta 2. Ludekartoitusten (aktiivipyntti) sijainti Karkalin Natura-alueella.

TULOKSET

Lajihavainnot

Kesän 2018 poikkeukselliset sääolosuhteet ja pitkään jatkunut kuivuus vaikuttivat kartoitustuloksiin merkittävästi. Kartoituskohteiden lajisto koostui lehto- ja jalopuuympäristöille tyypillisistä lajeista, mutta tavallistenkin lajien yksilömäärät jäivät hyvin vaatimattomiksi. Uhanalaisia tai silmälläpidettäviä lajeja ei kohteilta tavattu, mutta aineistossa tavattiin muutamia lehto- ja jalopuuympäristöjä indikoivia lajeja. Tapelsåsen-Lindöviken-Heimplaxin kohteella tavattiin tammesta riippuvaisia ludelajeja kuten kalvaskaitaludetta (*Orthotylus tenellus*), harlekiiniludetta (*Cyllecoris histrionicus*), keltasuomuludetta (*Psallus mollis*) ja tammikaulusludetta (*Rhabdomiris striatellus*). Kaikkia tammella elävät lajit suosivat isäntäpuunaan suurikokoisia, valoisalla paikalla kasvavia puita. Karkalissa lajistossa näkyi pähkinäpensaun runsaus. Sekä pähkinäkeijulude (*Phylus coryli*) että pähkinälude (*Compsidolon salicellum*) elävät pääsääntöisesti pähkinäpensaalla.

Taulukko 1. Tapelsåsen-Lindöviken-Heimplaxin kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal. lk	Muu status	Runsaus
Malacocoris chlorizans		LC	lehtojen indikaattorilaji	3
Psallus mollis		LC	lehtojen indikaattorilaji	4
Phylus coryli		LC	lehtojen indikaattorilaji	1
Compsidolon salicellum		LC	lehtojen indikaattorilaji	1
Orthotylus nassatus		LC	lehtojen indikaattorilaji	1
Cyllecoris histrionicus		LC	lehtojen indikaattorilaji	1
Rhabdomiris striatellus		LC	lehtojen indikaattorilaji	2
Orthotylus tenellus		LC	lehtojen indikaattorilaji	3

Taulukko 2. Karkalin kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsaus
Malacocoris chlorizans		LC	lehtojen indikaattorilaji	6
Phylus coryli		LC	lehtojen indikaattorilaji	8
Compsidolon salicellum		LC	lehtojen indikaattorilaji	7
Brachyarthrum limitatum		LC	lehtojen indikaattorilaji	2
Troilus luridus		LC	lehtojen indikaattorilaji	1

Kaikki havaintotiedot tallennetaan erilliseen Excel-tilaukkipohjaan, josta ne viedään LajiGISiin

HOITO YM. SUOSITUKSET

Kartoituskohteiden nivelkärpäislajisto koostui pääosin tavallisesta lehdoille ja lehtoniityille ominaisesta lajistosta. Molemmilla kohteilla alueiden arvoa lisää paikoin runsas jalopuusto. Etenkin suurikokoiset ja valoisalla paikalla kasvavat jalopuut ylläpitävät monimuotoisuuden kannalta rikasta hyönteislajistoa. CoastNET LIFE hankkeessa tehtävät luonnonhoitotoimet edesauttavat lehto- ja jalopuuympäristöistä riippuvaisen lajiston esiintymää.